

Kanteling Nieuwe Stijl

Gemeenten zijn volop in verandering. Er lopen vele veranderingsprocessen in het Wmo-domein. Dit zijn de vier belangrijkste:

1. Welzijn Nieuwe Stijl
2. De Kanteling
3. Overheveling AWBZ, met name begeleiding
4. Forse bezuinigingen.

Welzijn Nieuwe Stijl betekent vooral het op een andere manier financieren en contracteren van welzijnsorganisaties. Op papier gaat het daarbij om het meer centraal stellen van de cliënt, in de praktijk vooral om een andere omgang met welzijnsorganisaties. Dit betekent in diverse grotere steden bijvoorbeeld een min of meer gedwongen fusie tussen diverse welzijnsorganisaties. Ook is op diverse plekken sprake van aanbesteding van het welzijnswerk. Deze processen zorgen ervoor dat de bereidheid om samen te werken kleiner wordt en veel professionals bezig zijn met hun eigen positie in plaats van die van hun cliënten. De Kanteling is nu nog vooral een intern gerichte operatie. Hoe gaan ambtenaren in het Wmo-loket op zoek naar de vraag achter een vraag in plaats van het verstrekkingsboek open te slaan? Op zich prima, maar voor veel ambtenaren een totaal andere manier van werken. Om dit goed te kunnen doen, kunnen zij heel

wat leren van praktijkmensen in het veld. Sterker nog, in de meeste situaties is het wel zo productief om samen met hen op te trekken. Dat is echter lastig, want die praktijkmensen zijn bezig met een herpositionering ten opzichte van de gemeente en met hun eigen positie.

De overheveling van de AWBZ betekent dat gemeenten op dit moment vooral onderzoeken welke taken en financiële middelen worden overgeheveld. Ook zijn ze druk doende te inventariseren welke begeleidingsprojecten er eigenlijk allemaal zijn in hun gemeente. En ze schrijven volop algemene beleidstukken. Bij de overheveling gaat het om groot geld en bovendien zorgt de overheveling behalve voor andere verhoudingen met welzijnsorganisaties ook voor andere verhoudingen met zorgorganisaties.

Al met al leidt deze stapeling van veranderingen binnen gemeenten, binnen maatschappelijke organisaties en tussen gemeenten en maatschappelijke organisaties tot veel vergaderen over beleid. Meestal gaan die vergaderingen niet over het geheel, maar over deelaspecten of deelprocessen.

Wat gebeurt er intussen in de echte wereld? Daar zijn mensen gewoon actief met hun leven, zich totaal niet bewust van al die beleidsdiscussies. Een dochter gaat regelmatig naar haar moeder die een

hersenvloeding heeft gehad, die daarvoor soms wat verward is en die haar arm wat minder goed kan gebruiken dan voorheen. Deze dochter helpt haar moeder met allerlei zaken en neemt haar regelmatig mee om samen wat leuks te doen. Omdat dochterlief merkt dat het haar moeder allemaal een beetje te veel wordt, gaat ze op advies van een bekende maar eens langs bij de gemeente, waar ze vraagt of het wellicht mogelijk is dat iemand haar moeder komt helpen met het huishouden. 'U hoeft het niet helemaal over te nemen, hoor, want mijn moeder kan best nog wel wat zelf. Maar samen met haar schoonmaken en haar actief houden. Zou dat kunnen?' Als antwoord krijg deze dochter: 'Uw moeder kan genoeg zelf en u bent er toch ook nog? Nee, huishoudelijke zorg zit er niet in.' En dus is de dochter nu geheel tegen haar zin aan het nadenken over verhuizing van haar moeder naar een zorginstelling. Ik denk dat zulke voorbeelden zich dagelijks voordoen. Beleid waarin zelfredzaamheid en participatie centraal staan vraagt om creativiteit, maar vooral om integraal denken. Hoe kan het dat deze gemeente niet op het idee kwam om een Eigen Kracht Conferentie aan te bieden, zelf een vrijwilliger te werven of toch een (andersoortige) huishoudelijke kracht in te zetten?

De dochter denkt nu geheel tegen haar zin na over verhuizing van haar moeder naar een zorginstelling.